

Ocena

adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz ocena skuteczności stanowiska kontroli wewnętrznej/ ds. zgodności w Banku Spółdzielczym za 2024 rok

Stosownie do zapisów § 34 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności uwzględniając w szczególności:

1. informacje przekazywane przez Zarząd Banku o sposobie wypełnienia zadań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej;
2. okresowe raporty stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności;
3. opinię Komitetu Audytu Banku;
4. informacje uzyskane od Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
5. wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta;
6. wynik audytów wewnętrznych przeprowadzonych przez System Zrzeszenia Banków Spółdzielczych;
7. ustalenia wynikające z czynności nadzorczych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz wyniki oceny BION;
8. ilość i wysokość strat operacyjnych;
9. ilość przekroczeń limitów wewnętrznych;
10. ilość skarg i reklamacji w rejestrze;
11. wyniki systemu oceny punktowej dokonanej przez SSOZ BPS.

1. Informacja Zarządu o sposobie wypełnienia zadań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej:

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej został zaprojektowany w sposób zapewniający osiągnięcie celów ogólnych Prawa Bankowego:

- skuteczność i efektywność działania Banku,
- wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System Kontroli Wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie pracownicy w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku stanowiska mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Stanowiska drugiej linii obrony, poza stanowiskami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz

systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2. Ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli

W roku 2024 w ramach funkcji kontroli pracownicy przeprowadzali monitorowanie poziome oraz pionowe w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Monitorowania były wykonywane zgodnie z podziałem oraz częstotliwością wskazaną w macierzy funkcji kontroli Banku Spółdzielczego w Narolu zatwierdzonej przez Zarząd Banku oraz planu działania stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności przyjętego przez Zarząd oraz zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą. Kontrolą wewnętrzną zostały objęte wszystkie procesy istotne funkcjonujące w Banku wskazane w macierzy funkcji kontroli.

Monitorowanie pionowe oraz poziome w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych nie wykazało nieprawidłowości znaczących oraz krytycznych. Wykryte nieprawidłowości o niskim priorytecie błędów nie generowały ryzyka znaczącego dla działalności funkcjonowania Banku, a tym samym dla adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Wszelkie wykryte nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych były korygowane.

Funkcja kontroli w Banku Spółdzielczym została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

3. Ocena adekwatności i skuteczności stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono stanowisko kontroli wewnętrznej/ds. zgodności.

Stanowisko to jest odpowiednio usytuowane w strukturze organizacyjnej Banku. Stanowisko kontroli wewnętrznej/ds. zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewniony dostęp do Rady Nadzorczej (podległość funkcjonalna)

W 2024 roku stanowisko kontroli wewnętrznej/ds. zgodności realizowało zadania określone w planie działań stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności zatwierdzonym przez Zarząd oraz przyjętym przez Radę Nadzorczą m.in.

- dokonywało niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych
- monitorowało zgodność regulacji wewnętrznych i dokumentów przekazywanych klientom, kontrahentom i osobom trzecim z przepisami prawa,
- identyfikowało i zapobiegało konfliktom interesów,
- koordynowało zarządzanie przeciwdziałaniem wystąpienia nadużyć,
- nadzorowało proces odpowiedzi na reklamacje i skargi klientów Banku;
- przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu
- okresowo (kwartalnie) dokonywało identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności,
- okresowo (kwartalnie) raportowało wyniki identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej,
- prowadziło rejestr nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- monitorowało zewnętrzne otoczenie prawne sektora bankowego
- koordynowało proces analizy luki prawnej przy opiniowaniu projektów nowych regulacji dotyczących sektora bankowego

W głównej mierze po przeanalizowaniu raportów kwartalnych oraz rocznych należy uznać, że działalność stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności była adekwatna i skuteczna. Poziom ryzyka braku zgodności znajduje się na akceptowanym przez Bank poziomie.

Stanowisko kontroli wewnętrznej/ ds. zgodności jest odpowiednio podporządkowane organizacyjnie oraz posiada odpowiedni regulamin działania zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Nie występuje konflikt interesów w działalności stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności oraz jego usytuowaniu w strukturze organizacyjnej.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego nie zgłaszał uwag co do działalności stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności, jak również nie pojawiły się uwagi ze strony biegłego rewidenta oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Należy podkreślić, że Plan stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności został zrealizowany zgodnie z harmonogramem oraz określonym w nim zakresie.

Działalność stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

4. Informacje o wynikach ocen cząstkowych w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z ustanowionymi przez Zarząd Banku kryteriami oceny

Lp.	Obszary mające wpływ na ocenę SKW	Mierniki wykonania		Ocena Realizacji według skali stopnia realizacji:
			Krótki opis rzeczywisty wykonania	1-100%-75%, 2-75%-50%, 3-50%-30%, 4-30%-0%
Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS				
1	Osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SOZ	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji min. na poziomie 90%	Łączna ocena punktowa 1,14 (A)	1
2	Realizacja WPN	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji określony jako „realizuje” lub „realizuje z opóźnieniem”.	Brak WPN	1
3	Ocena SKW w Systemie Ochrony (aktualna)	Zgodnie z Oceną dokonaną przez RN SSOZ BPS	Aktualna ocena SSOZ na 2023 rok 2,30	3
4	Wynik ostatniego badania audytowego	Do realizacji celu uznaje się ocenę ogólną na poziomie w przedziale 1-2	Wyniki ostatniego badania audytowego - 2	2
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego				
5	Inspekcja KNF (aktualna)	Brak upomnień dla Zarządu Banku	Brak upomnień dla Zarządu Banku	1
6	Ocena Nadzorcza BION (aktualna)	BION – ocena w przedziale 1-2,5.	Ostatnia ocena BION - 2	2
Bank - wewnętrzny przegląd				

7	Wyniki kontroli/ przeglądów/ monitorowania realizowanych przez komórki wewnętrzne	Maksymalnie 3 błędy o priorytecie P2 wykryte w ramach testowania pionowego w ciągu roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/ brakiem trendu wzrostowego w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego Brak błędu z priorytetem P1	Brak błędów z priorytetem P1, P2	1
8	Realizacja zaleceń poaudytowych oraz zaleceń wynikających z ocen zewnętrznych, testowania pionowego i poziomego oraz zaleceń sformułowanych w wyniku inspekcji KNF	Brak zaleceń przeterminowanych.	Brak zaleceń poaudytowych – nie było przeprowadzanych audytów przez instytucje zewnętrzne uprawnione do kontrolowania działalności Banku	1
9	Realizacja celów strategicznych	Do realizacji celu uznaje się realizację celów strategicznych w wyznaczonych terminach oraz oczekiwanym zakresie		1
10	Realizacja planu finansowego	Do realizacji celu uznaje się poziomą realizację na poziomie 90% założonego wyniku finansowego	Wykonanie planu finansowego – 149,56%	1
11	Straty operacyjne	Kwota start operacyjnych nie przekracza 5% wyniku finansowego oraz brak jest trendu wzrostowego w poziomie strat w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego.	Brak kosztów rzeczywistych	1
12	Limity wewnętrzne	Do realizacji celu dopuszcza się max. 3 przekroczenia w ciągu roku wynikających wyłącznie z jednorazowych zdarzeń, bez utrzymującego się trendu wzrostowego.	Występują przekroczenia limitów płynności	2
13	Skargi Klientów do KNF	Nie przekraczanie poziomu 5 skarg do KNF w roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w ilości skarg w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	Brak	1

14	Skargi Klientów do banku	Nie przekraczanie poziomu 10 skarg do Banku w roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/brakiem trendu wzrostowego w ilości skarg w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	Brak	1	
15	Materializacja ryzyka reputacji	Brak strat finansowych z tytułu ryzyka reputacyjnego	Brak	1	
16	Inne(opis)			1	
				Zbiorcza Ocena	1,31

*Ilość poziomu skarg powinna być uzależniona od wielkości i profilu Banku.

Ogólna ocena Systemu Kontroli Wewnętrznej na podstawie średnich ocen częściowych z badanych obszarów oraz uwzględniająca opinię komitetu audytu wynosi 1,31.

Według przyjętej skali (Załącznik nr 4) ocena jest satysfakcjonująca.

5. Podsumowanie

Na podstawie wyżej opisanych ocen częściowych, tj. oceny systemu kontroli wewnętrznej, oceny funkcji kontroli oraz stanowiska kontroli wewnętrznej/ds. zgodności, stwierdza się, że:

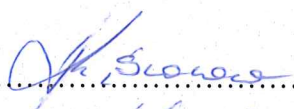
- system kontroli wewnętrznej w Banku był adekwatny do wielkości i profilu działalności Banku,
- cele związane z funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej zostały zrealizowane,
- zaprojektowane mechanizmy kontrolne w sposób efektywny ograniczały zidentyfikowane ryzyka, a pojedyncze nieprawidłowości nie miały negatywnego wpływu na poziom ryzyka.
- Stanowisko kontroli wewnętrznej/ds. zgodności realizuje adekwatnie i skutecznie

(wykryło wystąpienie małej ilości nieprawidłowości) swoją funkcję, w sposób odpowiedni zarządza ryzykiem braku zgodności.

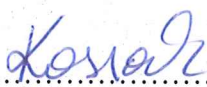
- monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych było realizowane zgodnie z matrycą funkcji kontroli.

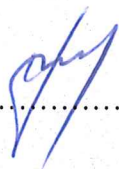
Reasumując powyższe Rada Nadzorcza stwierdza, że w Banku Spółdzielczym funkcjonuje adekwatny i skuteczny System Kontroli Wewnętrznej.

Przedstawiono na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 25.02.2025 r.

1.

2.

3.

4.

5.

6.